

UZASADNIENIE

Strona powodowa Bank (...) w D. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych A. S. (1), Z. S. (1), T. S. (1), B. P. (1) i E. S. (1) kwoty 34 644,01 zł

z odsetkami umownymi od kwoty 29 132,78 zł od dnia 27 września 2013 r. do dnia zapłaty według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, na dzień 17 maja 2012 r. wynoszącej

16 %. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanych na jej rzecz kosztów procesu.

Na uzasadnienie pozwu podała, że w dniu 26 maja 2009 r. nieżyjąca już J. S. (1) aktem notarialnym (Rep. A numer (...)) darowała swojemu synowi – pozwanemu A. S. lokal mieszkalny położony w D., (...).

W dniu 04 października 2010 r. pozwany ten zawarł zaś z powodowym Bankiem umowę

o konsumencki kredyt gotówkowy w kwocie 35 000 zł, przy czym prawne zabezpieczenie tego kredytu stanowiła hipoteka kaucyjna do wysokości 70 000 zł na darowanej nieruchomości lokalowej wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej. Wobec takiego działania pozwanego A. S. – J. S. w dniu 02 września 2011 r. rozwiązała powyższą umowę darowizny przed notariuszem. W związku z tym, kiedy pozwany A. S. zaczął zalegać ze spłatą rat, w dniu 09 marca 2012 r. powodowy Bank wystosował wezwanie do uregulowania zadłużenia do dłużnika hipotecznego, tj.

J. S.. Wobec braku spłaty zobowiązania, w dniu 16 kwietnia 2012 r. wypowiedział zaś pozwanemu A. S. umowę kredytową, a następnie wezwał tego pozwanego

i J. S. do dobrowolnej spłaty całości zadłużenia. Po upływie terminu do zapłaty wystąpił natomiast z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko pozwanemu A. S. jako dłużnikowi. Dodatkowo strona powodowa podała, że po śmierci J. S. wystąpiła z wnioskiem do tutejszego Sądu o stwierdzenie nabycia spadku po tej osobie, przy czym postanowieniem

z dnia 28 stycznia 2013 r. Sąd ten stwierdził, iż spadek po zmarłej nabyły jej dzieci: pozwani A. S., Z. S., T. S., B. P. i E. S. – każde po 1/5 części. Następnie wzywał spadkobierców J. S. do solidarnego uregulowania zadłużenia, jednak wezwania te okazały się bezskuteczne.

W odpowiedzi na pozew pozwani Z. S., T. S., B. P.

i E. S. wnieśli o oddalenie w stosunku do nich powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na ich rzecz solidarnie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 68 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictw. Zarzucili, że nie ponoszą odpowiedzialności osobistej z tytułu przedmiotowej umowy kredytu, a odpowiedzialność taką ponosi wyłącznie pozwany A. S.. Podnieśli też, iż nabycie przez nich spadku po J. S. również nie rodzi ich odpowiedzialności, albowiem J. S. także nie była dłużnikiem osobistym powodowego Banku. Zazaczyli, że żądanie zawarte w pozwie mogłoby być uwzględnione wyłącznie wówczas, gdyby wszyscy pozwani ponosili osobistą odpowiedzialność z tytułu rzeczonyj umowy kredytu, a nie tylko pozwany A. S..

W piśmie procesowym z dnia 15 maja 2014 r. strona powodowa podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko.

Na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2014 r. pełnomocnik strony powodowej z ostrożności procesowej wskazał, iż można rozważać, czy odpowiedzialność pozwanych jako spadkobierców nie powinna przybrać formę odpowiedzialności in solidum, powołując się

w tej kwestii na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie

o sygn. akt IV CK 606/03. Podał nadto, iż liczy koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik pozwanych Z. S., T. S., B. P.

i E. S. wniósł zaś o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W szczególności podniósł, że Sąd związany jest żądaniem pozwu, a z treści pozwu wynika wprost, iż strona powodowa powołuje się na solidarną odpowiedzialność pozwanych jako dłużników osobistych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy umowy darowizny – aktu notarialnego z dnia 26 maja 2009 r., sporządzonego w Kancelarii Notarialnej w D.– J. S. (1)darowała pozwanemu A. S. (1)lokal mieszkalny położony w D., (...) Pozwany przyjął przy tym przedmiotową darowiznę, stając się jedynym właścicielem przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

Dowód: wypis aktu notarialnego Rep. A (...) z dnia 26 maja 2009 r.

W dniu 04 października 2010 r. pozwany A. S. (1)zawarł ze stroną powodową Bankiem (...) w D.umowę o konsumencki kredyt gotówkowy, na podstawie której Bank udzielił mu kredytu gotówkowego w kwocie 35 000 zł, według zasad określonych w umowie oraz w Regulaminie udzielania osobom fizycznym złotych kredytów konsumpcyjnych i pożyczek powodowego Banku.

Na mocy tej umowy kredytobiorca zobowiązał się w szczególności do dokonywania spłat rat kredytu z należnymi odsetkami (kapitałowo-odsetkowych) poczynawszy od dnia

01 listopada 2010 r. do dnia 01 października 2015 r.

Strony ustaliły również, że niespłaconą w terminie kwotę kredytu wraz z należnymi odsetkami traktuje się jako zadłużenie przeterminowane, od którego nalicza się i pobiera odsetki według zmiennej stopy procentowej, określonej jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

Ponadto na mocy umowy spłata kredytu została zabezpieczona hipoteką kaucyjną do wysokości 70 000 zł na nieruchomości położonej w D., (...)/6 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej.

Dowód: umowa nr (...) o konsumencki kredyt gotówkowy z dnia

04 października 2010 r.

W tej sytuacji J. S. postanowiła odebrać przedmiot poczynionej darowizny. Ostatecznie zaś umowa darowizny została rozwiązana na mocy umowy notarialnej z dnia

02 września 2011 r., sporządzonej w Kancelarii Notarialnej w D. (Repertorium A numer (...)).

Od tego momentu J. S. ponownie stała się jedyną właścicielką przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

Dowód: odpis księgi wieczystej nr (...) z dnia 28 marca 2012 r.

Tymczasem pozwany A. S. zaczął zalegać ze spłatą rat kapitałowo-odsetkowych określonych w powyższej umowie kredytowej. W związku z tym strona powodowa kierowała pisemne wezwania do uregulowania powstałego zadłużenia do

J. S. jako dłużnika hipotecznego i do pozwanego A. S.. Wobec zaś braku spłaty, pismem z dnia 16 kwietnia 2012 r. wypowiedziała powyższą umowę kredytową oraz wezwała oboje do dobrowolnej spłaty całości zadłużenia.

Dowód: monit nr 1 z dnia 09 marca 2012 r., ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 12 marca 2012 r., wypowiedzenie umowy kredytowej z dnia 16 kwietnia 2012 r. wraz z potwierdzeniami odbioru pism.

Po upływie wskazanego w wezwaniu terminu, strona powodowa wystąpiła do tutejszego Sądu z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu przez siebie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko pozwanemu A. S..

Postanowieniem z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt I Co (...) Referendarz Sądowy przy tutejszym Sądzie zaopatrzył wskazany tytuł egzekucyjny

w klauzulę wykonalności przeciwko A. S., przy czym w dniu 28 maja 2012 r. strona powodowa otrzymała ten tytuł wykonawczy.

Dowód: postanowienie tut. Sądu z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt I Co (...); akta sprawy tut. Sądu o sygn. I Co (...).

W międzyczasie, to jest w dniu 18 stycznia 2012 r. zmarła J. S..

Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie o sygnaturze akt I Ns (...) spadek po niej na podstawie ustawy nabyły jej dzieci, czyli pozwani A. S. (1), Z. S. (1), T. S. (1), B. P. (1) i E. S. (1) – każdy w udziale po 1/5 części.

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu J. S. (1), postanowienie tut. Sądu z dnia

28 stycznia 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Ns (...); akta sprawy tut. Sądu o sygn. I Ns (...).

W tej sytuacji powodowy Bank wezwał wszystkich pozwanych, jako spadkobierców J. S. (1), do uregulowania solidarnie zadłużenia wynikającego z powyższej umowy kredytowej.

W piśmie z dnia 20 sierpnia 2013 r. jedynie pozwany E. S. ustosunkował się do powyższego wezwania, nie uznając roszczeń dochodzonych przez stronę powodową. Zaznaczył, że J. S. nie była dłużnikiem osobistym, lecz rzeczowym, a zatem zaspokojenie długu powinno nastąpić wyłącznie z rzeczy obciążonej hipoteką.

Dowód: pisma strony powodowej do pozwanych z dnia 09 sierpnia 2013 r. wraz

z potwierdzeniami odbioru pism, pismo pozwanego E. S. do strony powodowej

z dnia 20 sierpnia 2013 r.

Na dzień 27 września 2013 r. zadłużenie z tytułu opisanej wyżej umowy kredytu wynosiło 34 644,01 zł i obejmowało niespłacony kredyt w kwocie 29 132,78 zł, odsetki wymagalne, naliczone za okres od dnia 02 lutego 2012 r. do dnia 26 września 2013 r.

w kwocie 5 323,23 zł, zaległe prowizje w kwocie 188 zł oraz dalsze odsetki od wymagalnego zadłużenia kapitału w kwocie 29 132,78 zł, naliczane od dnia 27 września 2013 r. do dnia zapłaty, według zmiennej stopy procentowej, wynoszącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, na dzień 17 maja 2012 r. wynoszącej

16 %.

Dowód: W.z Ksiąg Bankowych Banku (...) w D.z dnia

27 września 2013 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne, ale jedynie w stosunku do pozwanych Z. S.,

T. S., B. P. i E. S..

W niniejszej sprawie nie było sporne między stronami, że powodowy Bank

i pozwany A. S. zawarli w dniu 04 października 2010 r. umowę kredytu, którego spłatę zabezpieczono hipoteką kaucyjną do wysokości 70 000 zł na nieruchomości położonej w D., (...), której pozwany ten był wówczas właścicielem. Bezsporne było również to, że umowa ta została ostatecznie skutecznie wypowiedziana oraz to, że

J. S., na mocy umowy rozwiązania darowizny z dniem 02 września 2011 r., stała się właścicielką przedmiotowego lokalu mieszkalnego. Poza sporem pozostawał również fakt, iż obecnie zadłużenie z tytułu powyższej umowy kredytu wynosi 34 644,01 zł i obejmuje niespłacony kredyt w kwocie 29 132,78 zł, odsetki wymagalne naliczone za okres od dnia

02 lutego 2012 r. do dnia 26 września 2013 r. w kwocie 5 323,23 zł, zaległe prowizje

w kwocie 188 zł oraz dalsze odsetki od wymagalnego zadłużenia kapitału w kwocie 29 132,78 zł, naliczane od dnia 27 września 2013 r. do dnia zapłaty, według zmiennej stopy procentowej, wynoszącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP

w stosunku rocznym. Nie budziło także wątpliwości, że wszyscy pozwani są spadkobiercami po J. S. w udziałach po 1/5 części. Wskazane wyżej okoliczności nie były bowiem w żaden sposób kwestionowane przez pozwanych, a przy tym znalazły potwierdzenie

w przedłożonych przez stronę powodową dokumentach.

Zgodnie zaś z przepisem art. 922 § 1 k.c. prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów prawa spadkowego. Według z kolei przepisu art. 1030 zdanie pierwsze k.c., spadkobierca do chwili przyjęcia spadku ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko ze spadku, natomiast przepis art. 1031 § 1 zdanie pierwsze k.c. stanowi, że w razie prostego przyjęcia spadku spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe bez ograniczenia. W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie ma więc wątpliwości, że pozwani jako następcy prawni J. S. wstąpili w dokładnie taką samą sytuację prawną i faktyczną, która istniała w chwili śmierci tej spadkodawczyni. Dotyczy to zasadniczo każdego stosunku prawnego, w jakim pozostawała osoba zmarła. Skoro więc spadkodawczyni była dłużnikiem rzeczowym strony powodowej, to jej następcy prawni również odpowiadają solidarnie za to zobowiązanie. Należy jednocześnie zauważyć, że według przepisu art. 1034 § 1 zdanie pierwsze k.c., do chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe.

Niemniej jednak, biorąc pod uwagę stan faktyczny sprawy, nie można zgodzić się

z żądaniem strony powodowej, aby na skutek uwzględnienia powództwa uzyskała ona drugi tytuł egzekucyjny, a następnie wykonawczy, wynikający z tej samej umowy kredytu. przeciwko pozwanemu A. S.. Nie ulega bowiem kwestii, że z tytułu braku spłaty zaciągniętego przez tego pozwanego kredytu strona powodowa uzyskała już w dniu 28 maja 2012 r. jeden tytuł wykonawczy przeciwko niemu, a mianowicie bankowy tytuł egzekucyjny, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności postanowieniem Referendarza Sądowego przy tutejszym Sądzie z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt I Co (...). Uwzględniając powództwo w niniejszej sprawie w stosunku do pozwanego A. S. Sąd doprowadziłby bowiem do sytuacji, że na rzecz tej samej osoby i przeciwko tej samej osobie funkcjonowałyby dwa niezależne od siebie tytuły wykonawcze, które w istocie mogłyby być podstawą nie tylko dwóch odrębnych postępowań egzekucyjnych, ale również przedmiotem na przykład umów cesji. Powyższe doprowadziłoby z kolei do sytuacji, iż jeden i ten sam dług mógłby być dwukrotnie egzekwowany od pozwanego A. S..

Jednocześnie Sąd nie podzielił stanowiska pozwanych Z. S.,

T. S., B. P. i E. S., że powództwo przeciwko nim winno być oddalone, albowiem nie są dłużnikami osobistymi powodowego Banku. W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał bowiem fakt, iż spadkodawczyni J. S. była dłużnikiem rzeczowym strony powodowej, albowiem spłata kredytu zaciągniętego przez pozwanego

A. S. zabezpieczona była hipoteką kaucyjną do wysokości 70 000 zł na nieruchomości stanowiącej jej własność, tj. lokalu mieszkalnym położonym w D.(...). Wyjaśnić więc trzeba, iż hipoteka jest podstawową formą prawną rzeczowego zabezpieczenia wierzytelności pieniężnych. Jest ograniczonym prawem rzeczowym na nieruchomości, związanym z oznaczoną wierzytelnością i służącym do jej zabezpieczenia. Treść hipoteki określa przepis art. 65 ust.1 u.k.w.h., z którego wynika, że wierzycielowi hipotecznemu przysługują dwa uprawnienia: pierwszeństwo zaspokojenia się z nieruchomości przed dłużnikami osobistymi i skuteczność wobec każdorazowego właściciela nieruchomości.

Hipoteka jest nadto prawem akcesoryjnym, to znaczy, że może istnieć tylko o tyle, o ile istnieje wierzytelność. Zabezpieczenie musi zaś dotyczyć wierzytelności oznaczonej sumą pieniężną. Wyjątek stanowi hipoteka kaucyjna zabezpieczająca wierzytelność przyszłą lub warunkową, przy czym wierzytelność warunkowa może być zabezpieczona hipoteką zwykłą, jeżeli warunek jest rozwiązujący. Wtedy bowiem wierzytelność już istnieje. Przez ustanowienie hipoteki powstaje zaś odpowiedzialność rzeczowa, polegająca na tym, że wierzyciel może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności z przedmiotu zabezpieczenia w wysokości jego wartości, bowiem do tej wysokości ogranicza się odpowiedzialność dłużnika hipotecznego. Natomiast odpowiedzialność osobista, która może zachodzić razem

z rzeczową, jest odpowiedzialnością całym majątkiem dłużnika. Dłużnik hipoteczny (rzeczowy) nie musi być przy tym jednocześnie dłużnikiem osobistym. Właściciel nieruchomości może bowiem powodowany różnymi przyczynami ustanowić na niej hipotekę dla zabezpieczenia cudzego długu. Jako dłużnik hipoteczny jest jednak nadal właścicielem nieruchomości i może nią rozporządzać (art.72 u.k.w.h.). Zatem nabywca nieruchomości

w wyniku spadkobrania staje się więc dłużnikiem rzeczowym, odpowiadającym tylko

z nieruchomości oraz in solidum z dłużnikiem osobistym.

Reasumując więc – sens hipoteki polega na tym, aby w sytuacji niezyskania zaspokojenia od dłużnika osobistego, wierzyciel mógł uzyskać zaspokojenie od dłużnika rzeczowego – do wysokości hipoteki – pomimo tego, że żaden stosunek obligacyjny pomiędzy nimi nie istnieje. Jeżeli zatem zobowiązany osobiście nie wykonuje należnego świadczenia pieniężnego, wierzyciel może wszcząć egzekucję przeciwko dłużnikowi rzeczowemu, przedtem jednak musi uzyskać przeciwko niemu tytuł wykonawczy (wyrok SN z dnia 25 sierpnia 2004 r., IV CK 606/03, LEX nr 188488; postanowienie SN z dnia 26 marca 1971 r., III CRN 553/70, OSNC 1971/10/185).

Skoro więc wysokość dochodzonego roszczenia nie była kwestionowana przez pozwanych, a przy tym potwierdzona została wyciągiem z ksiąg bankowych powodowego Banku, przyjąć należało, że pozwani Z. S., T. S., B. P.

i E. S. powinni zapłacić solidarnie stronie powodowej kwotę 34 644,01 zł

z odsetkami umownymi liczonymi według zmiennej stopy procentowej w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego

w stosunku rocznym, na dzień 17 maja 2012 roku wynoszącej 16 %, od kwoty 29 132,78 zł od dnia 27 września 2013 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie, z uwagi na istniejący tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko pozwanemu A. S., który – jak wskazano wyżej – odpowiada z pozostałymi pozwanymi in solidum, Sąd zobowiązany był zastrzec

w wyroku, iż spełnienie zasądzonego niniejszym wyrokiem świadczenia przez pozwanego

A. S., wynikającego z tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez Bank (...) w D.w dniu 17 maja 2012 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Referendarza Sądowego

w tutejszym Sądzie z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt I Co (...), zwalnia pozwanych Z. S., T. S., B. P. i E. S..

Wreszcie należy podnieść, że pozwani Z. S., T. S., B. P.

i E. S.– jako dłużnicy hipoteczni, którzy nie są dłużnikami osobistymi – ponoszą odpowiedzialność tylko z nieruchomości lokalowej położonej w D., (...). Skoro zaś w wyroku nie zostało im zastrzeżone prawo powoływania się na ograniczoną odpowiedzialność tylko z tej nieruchomości, Sąd, zgodnie z przepisem art. 792 k.p.c., zastrzeże to prawo w klauzuli wykonalności.

Na koniec należy też zauważyć, że w świetle przepisów art. 339 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, przy czym w takim wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W rozpoznawanej sprawie zachodziły takie uzasadnione wątpliwości co do żądania skierowanego przeciwko pozwanemu A. S., na co wskazano już we wcześniejszych rozważaniach.

W wypadku natomiast uzasadnionych wątpliwości nie można wydać wyroku zaocznego opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych, lecz należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (wyrok SN z dnia 20 października 1998 r., I CKU 85/98, LEX nr 1216211; wyrok SN z dnia

23 września 1997 r., I CKU 115/97, LEX nr 1227454).

Z tych względów, na podstawie przytoczonych przepisów, orzeczono jak w punktach

I i II wyroku.

O kosztach procesu (punkt III wyroku) orzeczono na podstawie przepisów art. 98 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) (jedn. tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Według przepisu art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), przy czym do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§ 3). Do kosztów procesu poniesionych przez stronę powodową należało zaś zaliczyć: opłatę od pozwu w kwocie 1 733 zł, wynagrodzenie adwokata w kwocie 2 400 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa

w kwocie 17 zł, co daje łącznie kwotę 4 150 zł.

Z/

- 1) odnotować;
- 2) odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanych ad. 2-5;
- 3) kal. 14 dni od doręczenia;
- 4) nadto zaznaczyć w programie, aby po wpłynięciu wniosku strony powodowej o nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności akta sprawy wraz z tym wnioskiem przedłożyć Sędziemu referentowi.

19.09.2014 r.